

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • landbrug@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

§ 16a miljøgodkendelse

Resenborgvej 5
7400 Herning

Afgørelsesdato: 10. november 2020
Sagsnummer: 09.17.00-P19-67-20

Registreringsblad

Dato for afgørelse:	10. november 2020
Ansøgningskema nr.	218946, version 3, 01-07-2020
CVR-nr.	36245727
CHR nr.	57013
Typen af IE - brug:	IE-søer
Beliggenhedsadresse	Resenborgvej 5, 7400 Herning
Ejendomsnummer	6570071315
Matr.nr. (ejerlav)	4b – Fjederholt By, Rind
Miljøkonsulent	SAGRO I/S Miljøkonsulent Per Lousdal
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

Copyright

Indeholder GeoDanmark-data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner.

DDOland (ortofoto), er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
VILKÅR FOR HUSDYRBRUGET	6
<i>Vilkår for drift og indretning .....</i>	<i>6</i>
<i>Vilkår for stalde og produktioner.....</i>	<i>7</i>
<i>Vilkår for ammoniakreducerende miljøteknologi .....</i>	<i>7</i>
<i>Vilkår for vaskeplads og afledning af vaskevand .....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for gyllehåndtering .....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for uheld og driftsforstyrrelser.....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for tankning af brændstof .....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for energieftersyn .....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for fluebekæmpelse.....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for renholdelse.....</i>	<i>8</i>
<i>Vilkår for støj.....</i>	<i>9</i>
<i>Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener .....</i>	<i>9</i>
HERNING KOMMUNES VURDERING	11
LOVGRUNDLAG.....	12
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	12
SØGSMÅL.....	13
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE.....	14
OVERSIGT OVER BILAG.....	15

Indledning

Husdyrbruget "Kølkærgård" har søgt Herning Kommune om en § 16a miljøgodkendelse, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹(husdyrbrugloven), på adressen Resenborgvej 5, 7400 Herning.

Der ansøges om en § 16a miljøgodkendelse, fordi ansøger ønsker den fleksibilitet, som følger ved at godkende staldanlægget efter stipladsmodellen.

Bedriften består kun af søer med produktion af smågrise til ca. 7 kg, med tilhørende polte. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet. I forbindelse med byggeriet af den nye stald nedrives en gammel staldbygning og en del af den nye stald bliver opført hvor den gamle stald lå. Den nye staldbygning får ca. samme højde, bredde og materialer som den eksisterende stald den bygges i forlængelse af.

I forbindelse med miljøgodkendelsen ansøges der også om dybstrøelse til drægtige søer i et eksisterende halm- og foderhus nord for drægtighedsstalden. Der er ingen gyllebeholdere på ejendommen kun en fortank og gyllekanaler, gyllen pumpes til gyllebeholderen beliggende på Resenborgvej 3.

Husdyrbrugets historik

Ejendommen blev screenet til ikke-VVM pligt den 6. november 2003 og der blev anmeldt et dyrehold efter husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der blev givet tilladelse til 750 årssøer og 320 polte og bygning af stald på 1.680 m².

I 2010 meddelte Herning Kommune en godkendelse efter § 12 i Husdyrloven til 1.400 årssøer, 800 polte og 600 slagtesvin og etablering af nye stalde, fjernelse af gyllebeholder og etablering af fortank. Denne godkendelse blev ikke udnyttet, idet stalde og fortank ikke blev etableret og gyllebeholderen ikke fjernet. Derfor er miljøgodkendelsen bortfaldet. Da miljøgodkendelsen er bortfaldet, betyder det, at det meddelte tillæg nr. 1 fra 25. marts 2011, også er bortfaldet. Det samme er gældende for den meddelte §17 afgørelse fra 31. januar 2014.

Den 11. oktober 2016 blev der meddelt en § 12 miljøgodkendelse til en udvidelse fra 177,35 DE Svin til 296,01 DE Svin, svarende til 1.200 årssøer og 1.000 slagtesvin/polte (65 – 125 kg). Udvidelsen vil foregå i to etaper: 1 etape er en udvidelse af dyreholdet til 980 søer og 450 polte. Denne udvidelse vil dels foregå i eksisterende stalde og dels i nybygget farestald. I etape 2 vil der blive bygget en ny løbe-/drægtighedsstald og en ny farestald, samt en ny fortank på 100 m³ og en vaskeplads. Staldene vil ligge i forbindelse med de eksisterende stalde. Den nye løbe-/drægtighedsstald vil blive ca. 2.100 m² og de nye farestalde vil blive ca. 675 m² samlet. Der vil blive etableret en drivgang mellem de eksisterende stalde og den nye løbe-/drægtighedsstald. Løbe-/drægtighedsstald på 2.100 m² med luftrensning er aldrig blevet opført.

Den 12. juni 2017 er der meddelt § 29 afgørelse om skift i dyretyper fra 1.200 årssøer og 1.000 slagtesvin/polte (65 – 125 kg) til 1.305 årssøer. Det sker i eksisterende staldanlæg.

Ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøgers betragtninger: Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske rammer og ejendommens matrikler, og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En mindre udbygning af anlægget til diegivende søer, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg. Udover den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet. Der har været overvejet at opføre nye stalde øst for de eksisterende stalde, men det er fravalgt fordi det vil være på naboens jord. Det har også været overvejet at udbygge med et nyt anlæg på sydsiden af Resenborgvej, men det er blevet afvist af kommunen.

Herning Kommune vurderer, at ansøger har taget de nødvendige alternativer i betragtning og vurderer ikke det beskrevne alternativ som værende bedre end det ansøgte projekt.

Der er med denne ansøgning dispenseret fra afstandskravet på 15 meter til offentlig vej. Den ansøgte stald vil blive opført ca. 10 meter fra Resenborgvej.

¹ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., 2019-05-01, nr. 520, med efterfølgende ændringer.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver den gældende produktionstilladelse, fastsat i § 12 miljøgodkendelsen af 11. oktober 2016 samt § 29 afgørelsen af 12. juni 2017.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på Resenborgvej 5, 7400 Herning med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16a i husdyrbrugloven.

Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres opmærksom på, at en afgørelse, efter §16a i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug² (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år.

Reglerne om udnyttelse indebærer, at tillæg til godkendelse, tilladelser m.v., bortfalder, helt eller delvist, hvis de ikke er udnyttet indenfor 6 år, fra de er meddelt. Det betyder, at der skal opføres eller gennemføres det, godkendelsen eller tilladelsen giver mulighed for, inden for 6 år.

Reglerne om kontinuitetsbrud indebærer overordnet, at godkendelser og tilladelser, efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis mindre end 25 % af de godkendte produktionsarealer er udnyttet driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der mindst produceres 50% af det mulige, inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med miljøgodkendelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker.

---

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1261, 29.11.2019, med efterfølgende ændringer.

Vilkår for husdyrbruget

Her er de betingelser, som husdyrbruget skal drives under.

Herning Kommune gør opmærksom på, at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Vilkår for drift og indretning
1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når husdyranlægget er taget i brug.
2. Med denne miljøgodkendelse ophæves følgende: <ul style="list-style-type: none">
– §12 miljøgodkendelse, meddelt 11. oktober 2016
– § 29 afgørelse om skift i dyretyper, meddelt 12. juni 2017
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening: <ul style="list-style-type: none">
– Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
– Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
4. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold: <ul style="list-style-type: none">
– Ejerskifte af virksomhed
– Indstilling af driften for en længere periode

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse.

Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Vilkår for stalde og produktioner

5. Husdyrbrugets stalde og produktioner skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbe- & drægtighedsstald (2)	360	Mekanisk ventilation	6 m	(#289965) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	214 59,4%
Farestald (5)	1177	Mekanisk ventilation	6 m	(#289968) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	789 67,0%
Drægtighedsstald (4)	1338	Mekanisk ventilation	6 m	(#289971) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	991 74,1%
Løbeafdeling og polte (3)	368	Mekanisk ventilation	6 m	(#309268) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv (#289977) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0 0	88 85 47,0%
Poltestald (7-1)	157	Mekanisk ventilation	3 m	(#289981) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	133 84,7%
Nye farestalde (5-1) (2016 og 2017)	628	Mekanisk ventilation	6 m	(#289985) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	399 63,5%
Dybstrøelse (4-1)	188	Blandet ventilation	3 m	(#309324) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	0	174 92,6%
Ansøgt staldbygning (8)	696	Mekanisk ventilation	6 m	(#309286) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#309285) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv (#309281) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0 0	204 75 215 71,0%
Sum						3367

(Tallet i procent angiver andelen af produktionsarealet i forhold til staldafsnittets samlede størrelse)

På bilag 1 fremgår det hvilke produktionsarealer der indgår i beregningen.

Vilkår for ammoniakreducerende miljøteknologi

6. Gyllekøling

- Gyllekøling i staldafsnit 4, 5, 5-1 og 8 skal reducere ammoniakemissionen fra disse staldafsnit med 18,1 %.
- Gyllekanalerne i staldafsnit 4, 5, 5-1 og 8, i alt 1.207 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Køleydelse på gennemsnitligt mindst 24,0 W/m².
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 253.760 kWh.
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Se beregninger til gyllekøling i bilag 2.

7. Egenkontrol gyllekøling

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen og kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.
- Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekølingsanlægget indsendes til Herning Kommune før anlægget tages i brug.

Vilkår for vaskeplads og afledning af vaskevand

8. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Brug af vaskeplads skal ske som beskrevet i Herning Kommunes samlede vurdering.

Vilkår for gyllehåndtering

9. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
10. Påfyldning af gyllevogne og lignede skal enten:
  - a) Foregå på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller
  - b) Med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Vilkår for uheld og driftsforstyrrelser

11. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på husdyrbruget.
12. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til eventuel indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, og lignende.

Vilkår for tankning af brændstof

13. Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Vilkår for energieftersyn

14. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og eventuelle konkrete energispareforslag.
15. Rapporten skal senest **den 10. februar 2021**, og inden byggeriet påbegyndes, indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.

Vilkår for fluebekæmpelse

16. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse, i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår for renholdelse

17. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.).

Vilkår for støj

18. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden³ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

19. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv-, rystelser- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.

20. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen⁴ og bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.⁵

Farligt affald skal bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herning Kommunes hjemmeside.

I henhold til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.⁶, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises på miljøtilsyn, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning Kommune udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som for eksempel spildolie (i max 10 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme olie-dunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

³ Midlingstiden er en gennemsnitlig måling over tid kombineret med middelværdien over tid.

⁴ Bekendtgørelse om affald, nr. 224, 2019-03-08 med efterfølgende ændringer

⁵ Bekendtgørelser om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v. nr. 1753 af 2018-12-27 med efterfølgende ændringer

⁶ § 10 stk. 5: bekendtgørelser om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v. nr. 1753 af 2018-12-27

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
Klinisk risikoaffald, herunder <ul style="list-style-type: none"> – Skærende og stikkende genstande (kanyler, knive, sakse, pincetter, pille- og medicinglas etc.) – Smitteførende affald og – Vævsaffald	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, f.eks. AFLD FASTERHOLT, FASTERHOLTGÅRDVEJ 1, 7400 HERNING
Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Herning Kommunes vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse med konsekvensvurdering er gennemgået, og vurderet fyldestgørende. Se miljøkonsekvensrapport i bilag 4.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT (Bedst Anvendelige Teknologi). Herning Kommune har stillet vilkår, for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT, i de enkelte stalde/staldafsnit.

I forbindelse med ansøgningen har ansøger søgt om dispensation fra afstandskravet til offentlig vej på 15 meter. Den ansøgte staldbygning (bygning 8) søges opført ca. 10 meter fra Resenborgvej (offentlig vej). Herning Kommunes vejmyndighed har ingen kommentarer til det ansøgte, hvorfor der meddeles dispensation fra afstandskravet i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 7.

Ansøger har redegjort for, at overgangen til stipladsmodellen og udvidelsen er erhvervsmæssigt nødvendig, og at det ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke er i strid med kommuneplanen.

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener, i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakemission fra stalde, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpepestoffer, samt ved driftsforstyrrelser og uheld.

Herning Kommune er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Herning Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Herning Kommune har fastholdt tiltag til reduktion af gener og forurening med vilkår. Der er stillet vilkår til energigennemgang / energiscreening af husdyrbruget, da det er Herning Kommunes erfaring, at det er en god metode til at få et overblik over potentielle energibesparelser med kort tilbagebetalingstid.

I forbindelse med ansøgningen er der udarbejdet en opdateret beredskabsplan. Den hænger i stalden og medarbejderne kender til denne.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Ved staldanlægget er der en vaskeplads. Vaskepladsen er lavet som et befæstet areal med afløb til gyllebeholderen. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen. Derfor skal vask af maskiner foregå på befæstet areal med afløb til gyllebeholder, hvilket der er stillet vilkår til.

På den baggrund vurderer Herning Kommune, at overgangen til stipladsmodellen og udvidelsen med byggeri, der giver mulighed for en mere fleksibel produktion, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)⁷ med tilhørende bekendtgørelser: bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)⁸ og bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)⁹ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herning Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside, i perioden 28-08-2020 til 11-09-2020. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Herning Kommune har fremsendt udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til dem, som har anmodet herom, med mulighed for at kommentere udkastet i perioden 09-10-2020 til 09-11-2020. Herning Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkastet til afgørelsen.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Resenborgvej 5, 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 16a i husdyrbrugloven.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra torsdag den 12. november 2020. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrbruglovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske torsdag den 10. december 2020.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

⁷ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 2019-05-01, med efterfølgende ændringer.

⁸ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1261, 29-11-2019, med efterfølgende ændringer.

⁹ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning, nr. 1176, 2020-07-23, med senere ændringer.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljøsagsbehandler
Herning Kommune,
Teknik og Miljø, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Kølkærgård, Resenborgvej 5, 7400 Herning

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund. Miljøkonsulent Per Lousdal

Omboende og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring (Konsekvenszone = 595 meter)

- Resenborgvej 3, 7400 Herning
- Resenborgvej 5, 7400 Herning
- Resenborgvej 10, 7400 Herning
- Resenborgvej 12, 7400 Herning
- Resenborgvej 12A, 7400 Herning
- Herning Bioenergi ApS, Vroldvej 168, 8660 Skanderborg

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §84

Ansøger

- Kølkærgård, Resenborgvej 5, 7400 Herning

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund. Miljøkonsulent Per Lousdal

Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er i høringsperioden blevet gjort opmærksom på at meddelelse af afgørelsen sker ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside.

- ADRESSE

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §85

- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §86

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Herning
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herning
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens § 87

- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark

Andre:

- Herning Museum
- Styrelsen for Patientsikkerhed

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over produktionsarealet

Bilag 2: Beregning af gyllekøling

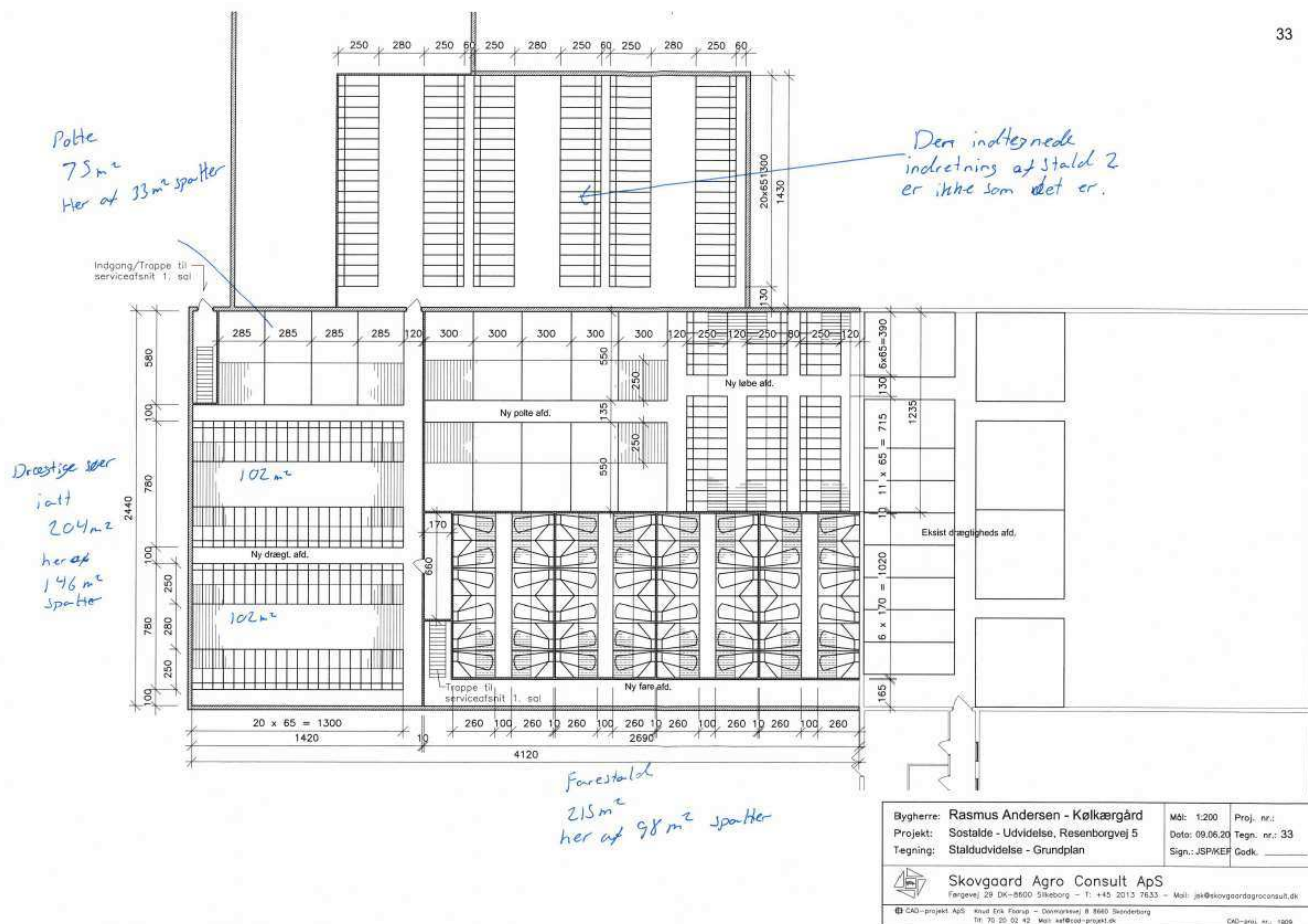
Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 1: Oversigt over produktionsarealet

Rasmus Andersen, Kølkærgård		Nuværende produktion		ca. 1.080 søer og smågrise										Afdeling total sum	stipladser						
Afdeling	Bygning no	Bygningens indvendige længde	Bygningens indvendige bredde	Bygningens indvendige area	Staldsystem gulv	andel fast	sektion antal	stjerne og/eller bokse sektion antal	Stjernes mål stier dybde	Stjernes mål bredde	Stjernes mål areal	krybbe længde	krybbe dybde			krybbe areal	netto areal pr sti m ²	netto areal pr sektion m ²	netto areal i alt m ²		
fare sti afdeling (4 sektioner)	5	22,3	6,0	535,2	delvis	ca. 60 %	4	48	2,60	1,65	4,29	0,60	0,30	0,18	4,11	197,3	789,1				
fare sti afdeling - 5 sektion	5	22,3	6,0	133,8	delvis	ca. 60%	1	48	2,60	1,65	4,29	0,60	0,30	0,18	4,11	197,3	197,3				
fare sti afdeling - buffer sektion	5	22,3	13,4	298,8	delvis	ca. 60%	3,5	14	2,60	1,65	4,29	0,60	0,30	0,18	4,11	57,5	201,4	1.187,8 m ²	289 stier		
Løbe afdeling (mursten) - bokse	3	23,0	12,0	276,0	delvis, boks	ca. 40 %	1	67	2,30	0,65	1,50	0,65	0,35	0,23	1,27	84,9	84,9	84,9 m ²	67 bokse		
Kontrol afdeling - bokse	2	32,0	11,0	352,0	delvis, boks ornesti	ca. 40%	1	138	2,30	0,65	1,50	0,65	0,35	0,23	1,50	206,3	206,3	213,4 m ²	138 bokse		
Drægtige - stier	4	50,0	22,6	1.130,0	delvis, gulvfod	ca. 60%	1	2	5,50	5,50	30,25	0,00	0,00	0,00	30,25	60,5		(2,25 m ²)			
syge og aflastning dybstrøelse - gulvfodring					delvis fast/dybst		12	5,50	5,00	27,50	0,00	0,00	0,00	27,50	330,0				394		
							20	5,50	4,50	24,75	0,00	0,00	0,00	24,75	495,0				885,5		30
							10	5,30	2,00	10,60	0,00	0,00	0,00	10,60	106,0				106,0		58
							1	7,90	22,00	173,80	0,00	0,00	0,00	173,80	173,8				173,8		58
Kontrol - gl. farestald	7	29,5	9,3	274,4	delvis		1	88	2,60	0,65	1,69	0,65	0,30	0,20	1,50	131,6	131,6	131,6 m ²	88 sti pl.		
Poltestier - i løbeafdeling	3	10,0	12,0	120,0	delvis, stier	65%	1	12	1,80	4,50	8,10	2,60	0,30	0,78	7,32	87,8	87,8	87,8 m ²	59 sti pl.		
Poltestier - gl. smal bygning	7	29,7	5,3	157,4	delvis, boks	60%	1	14	4,50	2,10	9,45	0,00	0,00	0,00	9,45	132,3	132,3	132,3 m ²	88 sti pl.		
Smågrise	ejd. 2	101,0	29,0	2.929,0	delvis, 2 klima	60%	8	12	4,80	2,30	11,04	1,20	0,25	0,30	10,74	128,9	1.031,0				
bufferstier					delvis, 2 klima	60%	8	12	4,80	2,30	11,04	1,20	0,25	0,30	10,74	128,9	1.031,0				
							2	6	3,00	2,30	6,90	1,20	0,25	0,30	6,60	39,6	79,2				
Total				6.206,6 m ²													5.144,4 m ²	5.144,4 m ²	7.138 stiplads		

Foderfæde

Fase 1

Bygherre: Rasmus Andersen - Kalksgård	MM: 1:100	Proj. nr.:
Projekt: Sostald - Udvidelse, Resenborgvej 5	Dato: 12.05.16	Tegn. nr.: 10
Tegning: Luffala - Sostald Fase 1	Sign.: JSPKEF	Godk.:
 Skovgaard Agro Consult ApS Fargavej 28 26-8800 Skovgaard - T: +45 2513 7433 - Mail: j@skovgaardagroconsult.dk		
<small>© OAO-projekt ApS. Husk din forpligtelse til miljøet. OAO-projekt ApS er et medlem af OAO-gruppen. Tlf. 70 22 22 42. Mail: info@oao-projekt.dk</small>		

Bilag 2: Beregning af gyllekøling

Rasmus Andersen
Resenborgvej 5
7400 Herning

klimadan

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): T44090

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 1.207 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 18,1 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit. (Ammoniak reduktion) 24,0 W/m²

Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion). 9,5 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 18,1 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 18,1 %

Forventet lugtreduktion med miljøkit installeret. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip. 7,3 %

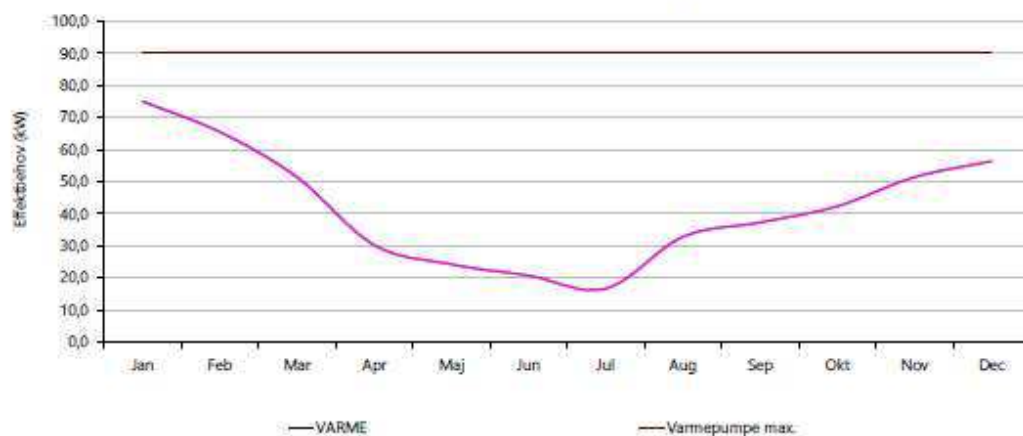
Energifordeling.

	Effektbehov	Energibehov
Varme i stalde mv.	-	75,0 kW.
Samlet behov.	-	75,0 kW.
		344.500 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

40.529 ltr. Olie.

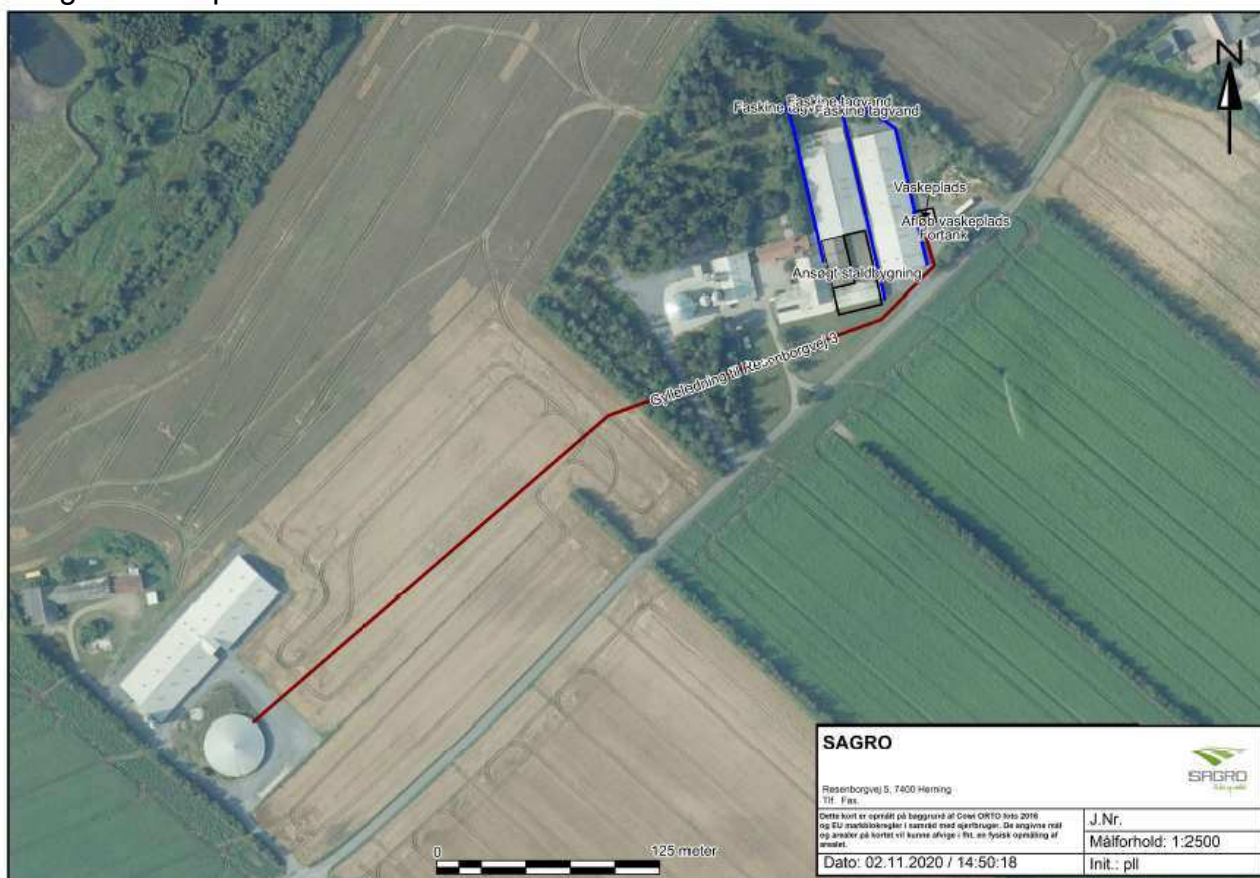
Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

26-06-2020
Dato

Søren Jensen
Kontaktperson - Klimadan A/S

Bilag 3: Afløbsplan

Miljøkonsekvensrapport for Kølkærgård

Landmand Rasmus Andersen

Resenborgvej 5

7400 Herning

Udarbejdet den 1/7 2020
Af miljørådgiver Per Lousdal

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	9
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	9
Biaktiviteter	9
IE-brug	9
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	10
Indretning og drift	10
Afløbsforhold	13
Foderopbevaring	14
Lys	14
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	14
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	14
Beliggenhed	14
Planforhold	14
Landskab	15
Afstandskrav	16
Naturområder.....	18
Ammoniakemission	18
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	18
Kategori 1-natur	18
Kategori 2-natur	18
§ 3 områder	18
Kategori 3-natur	20
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	20
National beskyttelse af arter af planter og dyr	21
Biodiversitet – Den danske Rødliste	21
Ansvarsarter	21
Lugt	22
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	23
Støv	24

Fluer og skadedyr	24
Til- og frakørsels forhold.....	24
Rystelser	27
Støj.....	28
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	28
Egenkontrol	29
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	30
Grundvand	30
Zink	30
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	30
Affald	31
Døde dyr	32
Vand.....	32
Energi.....	32
Klima	33
BAT (ammoniak)	33
BAT (IE-brug).....	35
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	35
Fravalg af teknologier	36
Miljøledelsessystem	36
Management/Godt landmandskab	37
Fodringsstrategi.....	37
Vand.....	38
Energi.....	38
Spildevand	39
Støj.....	39
Støv	40
Lugt	40
Opbevaring af husdyrgødning	40
Forarbejdning af husdyrgødning	41
Udbringning af husdyrgødning	41
Samlet BAT-vurdering.....	41
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	41

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	42
Tiltag ved ophør.....	42
Befolkningen og menneskers sundhed	43
Alternative løsninger	43
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	43

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Resenborgvej 5, 7400 Herning, beliggende i Herning Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden, at få indblik i det ansøgte projekt og konsekvenserne af dette.

Beskrivelse af projektet.

Rasmus Andersen ønsker en ny miljøgodkendelse af hans ejendom Resenborgvej 5, 7400 Herning. På ejendommen Resenborg 5 består produktionen kun af søer med produktion af smågrise til ca. 7 kg, med tilhørende polte. Der ansøges om en mindre udvidelse af staldene. I forbindelse med byggeriet af den nye stald nedrives en gammel staldbygning og en del af den nye stald bliver opført hvor den gamle stald lå. Den nye staldbygning får ca. samme højde, bredde og materialer som den eksisterende stald den bygges i forlængelse af.

I forbindelse med miljøgodkendelsen ansøges der også om dybstrøelse til drægtige søer i et eksisterende halm- og foderhus nord for drægtighedsstalden.

Produktionen vil fremover også kun bestå af søer med produktion af smågrise til ca. 7 kg, med tilhørende polte.

Der er ingen gyllebeholder på ejendommen kun en fortank og gyllekanaler, gyllen pumpes til gyllebeholderen på Resenborgvej 3. Der er aftale med Verner Skov Them, Resenborgvej 14, der aftager gyllen, om han står opbevaring af gylle fra Resenborgvej 3 og 5. Verner Skov Them har rådighed over en del gyllebeholdere i området.

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 stipladser søer.

Figur 1. Oversigtstegning der viser ejendommens staldanlæg

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Feldbakvej 16, som ligger 680 m syd for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Kølkær beliggende ca. 2 km sydvest for anlægget.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Lugtgenekriteriet er hhv. 139 m til nabobeboelse uden landbrugspligt, 258 m til samlet bebyggelse og 439 m til byzone.

Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper,

Til ejendommen er der fire indkørsler. Det er primært den østligste og den vestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Afhentning af døde dyr og udsættersøer sker længere nede af Resenborgvej for at undgå smitterisiko. Der ændres ikke ved tilkørselsforholdene og der forventes kun en begrænset stigning i antallet af transportere til og fra ejendommen.

Samlet vurderes det med baggrund i de beskrevne tiltag, at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende samt at eventuelle gener er søg begrænset mest muligt.

Landskab

Der skal kun bygges en mindre stald i forbindelse med godkendelsen. Stalden placeres mellem de eksisterende bygninger, og en del af stalden kommer til at ligge hvor der nu er en stald der bliver revet ned. Da der kun sker mindre bygningsmæssige ændringer, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Påvirkning af natur

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til 3041,4 kg NH₃-N pr. år hvilket er en stigning på 525,7 kg NH₃-N pr. år i forhold til nudriften, og en stigning på 167,7 NH₃-N pr. år i forhold til for 8 år siden.

Omkring ejendommen er der registeret beskyttet natur. Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere moseområder og ammoniakfølsomme skove som er omfattet af et beskyttelsesniveau i Husdyrbrugloven (kategori 3). Beregningerne viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år. Det gør at der ikke påvirkes med mere kvælstof end der kan tillades uden, ikke skal fortages yderligere vurderinger jf. Husdyrbrugloven.

Der er ca. 2,9 km til nærmeste hede der er omfattet af særlig beskyttelse i Husdyrbrugloven (kategori 2). Beregningerne viser at husdyrbruget ikke har en kvælstofpåvirkning af området (kategori 2 natur)

Der er ca. 4,5 km fra husdyrbrugets stalde til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 64: Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Nærmeste kategori 1 natur-

område er habitatnatur inden for habitatområdet beliggende ca. 4,5 km fra anlægget. Beregningerne viser at husdyrbruget ikke har en kvælstofpåvirkning af området (kategori 1 natur).

Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på særligt beskyttede arter tæt ved ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier. Der ændres ikke på de eksisterende stalde og staldsystemer, der sættes ikke yderligere krav til BAT i eksisterende stalde.

Ved vurderingen anvendes Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, for hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT. Derved fastsættes der en samlet grænseværdi for ammoniakudledningen fra det samlede anlæg.

Der er i ansøgningen beregnet et samlet BAT-niveau for hele anlægget er på 3.043 kg NH₃-N årligt. Ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 3041 kg NH₃-N årligt, hvilket er lidt lavere end det beregnede BAT-niveau. Dermed overholdes Husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT. For at overholde kravet til BAT anvendes der gyllekøling for at reducere ammoniak emissionen.

I ansøgt drift er der indført BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor disse områder. Der bliver i forbindelse med miljøgodkendelsen indført miljøledelse i overensstemmelse med lovens krav til IE-husdyrbrug.

Der er på ejendommen beskrevet procedurer for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld eller for at forebygge uheld, der kan medføre en forurening af miljøet.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

I forbindelse med ansøgningen har det været overvejet at opføre nye stalde øst for de eksisterende stalde, men det er fravalgt fordi det vil være på naboens jord. Det har også været overvejet at udbygge med et nyt anlæg på sydsiden af Resenborgvej, men det er blevet afvist af kommunen.

Derfor er det kommet frem til at det mest hensigtsmæssige at nedrive en gammel staldbygning og lave en mindre tilbygning.

Ophør

Ved ophør med driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle mv., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, skal fjernes.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Rasmus Andersen ejer både Resenborgvej 3 og Resenborgvej 5. Der er cirka 300 meter mellem husdyrbrugene.

De to ejendomme har separat foderopbevaring og foderbehandling, og derved kan de producere uafhængigt af hinanden. Det eneste, de to ejendomme deler, er opbevaringslagre.

Det vurderes at lugt- og ammoniakpåvirkningerne fra de to ejendomme godt kan adskilles, så der er derfor ikke i miljømæssig forstand samdrift mellem de to ejendomme.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbe- & drægtighedsstald (2)	360	Mekanisk ventilation	6 m	(#289965) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	214
Farestald (5)	1177	Mekanisk ventilation	6 m	(#289968) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	789
Drægtighedsstald (4)	1338	Mekanisk ventilation	6 m	(#289971) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	991
Løbeafdeling og polte (3)	368	Mekanisk ventilation	6 m	(#309268) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv (#289977) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0 0	88 85
Poltestald (7-1)	157	Mekanisk ventilation	3 m	(#289981) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	133
Nye farestalde (5-1) (2016 og 2017)	628	Mekanisk ventilation	6 m	(#289985) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	399
Dybstrøelse (4-1)	188	Blandet ventilation	3 m	(#309324) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	0	174
Ansøgt staldbygning (8)	696	Mekanisk ventilation	6 m	(#309286) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	204
				(#309285) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	75
				(#309281) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	215
Sum						3367

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fratrukket gangarealer, inventar og krybber.

Udregning af eksisterede produktionsarealer fremgår af bilag 1

Oversigtstegning af den nye stald fremgår af bilag 2

Se grundtegning (figur/bilag x) til opgørelse af produktionsarealet.

- Bygning 1. Beboelse
- Bygning 2. Løbedrægtighedsstald
- Bygning 3. Løbeafdeling og polte
- Bygning 4. Drægtighedsstald
- Bygning 4-1 Dybstrøelse søer, ansøgt
- Bygning 5. Farestald
- Bygning 5-1. Ny Farestald bygget i 2016 og 2017
- Bygning 7. Løbe/kontrolstald nedrives

- Bygning 7-1. Poltestald
- Bygning 8. Ansøgt staldbygning
- Bygning 9. Foderlade
- Bygning 10. Foder og kornsiloer
- Bygning 11. Forbeholder
- Bygning 12. Vaskeplads
- Bygning 13. Udleveringsrampe
- A Dieselolie
- B Affaldscontainer
- C Vandboring
- D Døde dyr

Figur 2. Situationsplan

Afløbsforhold

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af stalde samt vandspild til fortanken.

Ved staldanlægget er der etableret en vaskeplads med afløb til fortanken. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen. Herning Kommune har tidligere vurderet at der ikke skal stillet vilkår om olieudskiller efter gældende spildevandsnormer.

Alt tagvand fra både eksisterende stalde og nye stalde ledes til nedsivning via faskiner.

Det er planen at indrette en del af tagetagen på den nye staldbygning med personalefaciliteter hvor der også er bliver toilet og bad. Sanitært spildevand vil blive afledt efter forskrifterne i spildevandsplanen for Herning Kommune.

Det vurderes at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler.

Foderopbevaring

Der er 3 udendørs kornsiloer og to udendørs fodersiloer vest for foderladen. Råvare og korn tippes af i en udendørs korngrav, hvorfra det transporteres i lukkede systemer til opbevaring i siloerne. Indendørs er der også siloer og male- og blandeanlæg. Foder transporteres fra foderladen til staldene med en foderkæde under jorden.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, -deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har naturligvis belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Ændringerne af lysforholdene i forbindelse med udvidelsen er begrænset.

Vurdering

Herning Kommune har i 2016 vurderet, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

I forbindelse med miljøgodkendelsen nedrives stalden Løbe/kontrolstald (7) der ligger ud til Resenborgvej. I stedet opføres en ny staldbygning. Den ny stald bygges så den eksisterende stald Løbeafdeling og polte (3) bliver en del af bygningen. Den nye stald får de samme dimensioner højde og bredde som den eksisterende Drægtighedsstald (4). Den ny staldbygning bliver bygget i samme materialer med som de eksisterende to stalde, eternittag, mørkegrå elementer i sider og nederste del af gavlene og lysegrå stålplader i gavltrekanterne. Bygningen inklusiv den eksisterende Løbeafdeling og polte (3) bliver ca. 41,5 m lang og 25 m bred og 8 m høj. Stalden kommer til at fremstå som en naturlig integreret del af de eksisterende stalde.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Der er ingen gyllebeholder på ejendommen kun en fortank og gyllekanaler på samlet ca. 500 m³, gyllen pumpes til gyllebeholderen på Resenborgvej 3. Der er aftale med Verner Skov Them, Resenborgvej 14 der aftager gyllen, om han står opbevaring af gylle fra Resenborgvej 3 og 5. Verner Skov Them har rådighed over en del gyllebeholdere i området, gyllen opbevares så kravene til opbevaringskapacitet er overholdt.

Dybstrøelse fra den lille afdeling med søer på dybstrøelse udbringes direkte eller opbevares i en af de gyllebeholdere som Verner Skov Them har rådighed over.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Feldbakvej 16, som ligger 680 m syd for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Kølkevej beliggende ca. 2 km sydvest for anlægget.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde		x
Skovrejsningsområde		x
Lavbundsområde	(x)	x
Naturbeskyttelsesområde		x
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		x
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		x
Bevaringsværdigt landskab		x
Større sammenhængende landskab		x
Område for store husdyrbrug	x	
Specifikke geologiske bevaringsværdier		x
Kystnærhedszone		x
Strandbeskyttelseslinje		x
Kirkebyggelinje		x
Skovbyggelinje		x
Å beskyttelseslinje		x
Sø beskyttelseslinje		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Fredede områder		x
Fortidsminde beskyttelseszone		x
Habitatområde		x
Råstofområder		x
Boringsnære beskyttelsesområder		x
Område med særlig drikkevandsinteresse		x
Nitratfølsomt indvindingsområde		x
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		x
Jordforurening V1		x
Jordforurening V2		x

Tabel 2. Landskabelige udpegninger

Ejendommen inden for områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg. Dette er et landbrug så det strider ikke mod udpegningen.

Et lille hjørne af de eksisterende bygninger ligger inden for lavbundsareal.

Vurdering

Der skal kun bygges en mindre stald i forbindelse med godkendelsen. Stalden placeres mellem de eksisterende bygninger, og en del af stalden kommer til at ligge hvor der nu er en stald der bliver revet ned. Da der

kun sker mindre bygningsmæssige ændringer, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til offentlig vej.

Der søges derfor dispensation fra afstandskravet på 15 m til offentlig vej. Det sydligste hjørne af nye stald kommer til at ligge ca. 10 m fra vejen. Det er samme afstand som der blev givet dispensation fra afstandskravet til bygget i forbindelse med sidste miljøgodkendelse i 2016. der sker ingen påvirkning af trafiksikkerheden i forhold til de nuværende forhold.

Figur 3. Afstand til vej

Vurdering

Der sker kun en mindre udvidelse af produktionsarealet og nybyggeri sker mellem eksisterende bygninger og hvor der nu er en bygning der nedrives. Det vurderes derfor at alle afstandskrav er overholdt, undtagen afstandskravet til vej der søges dispensation for. Den nye staldbygning kommer til at ligge i samme afstand fra vejen som den eksisterende farestald, hvor der blev givet dispensation til at bygge ca. 10 fra vejen i 2016. Afstanden til vejen kommer ikke til at påvirke trafikikkerheden.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *Husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 3.041,4 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er valgt 3 m til de lavere staldafsnit og til de større stalde og den ny stald er der valgt 6 m. Ruheder er valgt som Landbrug i oplandet og naturpunkterne efter ruheden der er brugt i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2016. Der er ikke vurderet kumulation i nogle af punkter, fordi det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften. Produktionsarealet i nudriften er det der er på ejendommen på nuværende tidspunkt, og produktionsarealet for 8 år siden er det der var nudriften før sidste miljøgodkendelse i 2016.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 4,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 64: Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 4,5 km nordvest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,9 km nordøst for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er lavet beregninger på de samme naturpunkter som i miljøgodkendelsen fra 2016. Resultaterne af beregningerne ses i tabel 3.

Figur 2. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3.5 Ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,2	1,4
2.1 Hede sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
3.4 §3-eng sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
3.3 §3-mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,1	0,6
1.1 Habitatnatur sydøst	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
3.2 §3- mose nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,3	1,8
3.1 §3-mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,1	0,7

Tabel 3. Naturberegninger

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 5 kategori 3 moser, se figur 4.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret ammoniakfølsomme skove der er tilgroet lysåben natur.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IVarter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2016 har Herning Kommune ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, indenfor 1.000 meter af anlægget.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der kun er registreret en Bilag IV art i nærheden ejendommens bygningsanlæg. Der er nu registreret odder i Fjederholt Å, afstanden fra ejendommens bygningsanlæg til åen er ca. 270 m og ca. 750 m til stedet hvor der er registreret odder.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der kun er registreret en Bilag IV art i nærheden ejendommens bygningsanlæg. Der er nu registreret odder i Fjederholt Å, afstanden fra ejendommens bygningsanlæg til åen er ca. 270 m og ca. 750 m til stedet hvor der er registreret odder.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der kun er registreret en rødliste art i nærheden ejendommens bygningsanlæg. Der er nu registreret odder i Fjederholt Å, afstanden fra ejendommens bygningsanlæg til åen er ca. 270 m og ca. 750 m til stedet hvor der er registreret odder.

Ansvarsarter

Herning Kommune har arbejdet med ansvarsarter siden 2008, hvor byrådet vedtog kommunens Naturpolitik. I 2010 omfattede listen 56 arter fordelt på forskellige artsgrupper med levesteder, der er typiske for Herning Kommune. Listen er siden suppleret med relevante arter, så den i dag omfatter 70 arter.

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2016 er der ikke registreret ansvarsarter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er nu registreret odder i Fjederholt Å, afstanden fra ejendommens bygningsanlæg til åen er ca. 270 m og ca. 750 m til stedet hvor der er registreret odder.

Figur 5. Ansvarsarter, odder

Odder er registreret ved Fjederholt Å cirka 750 meter vest for anlægget. Arten yngler og fouragerer ved og i vandløbet. Udvidelse af anlægget vurderes ikke at påvirke oddernes mulighed for at yngle og fouragere ved vandløbet, idet de vandløbsnære arealer ikke påvirkes.

Vurdering

Den eneste registrering af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, indenfor 1.000 meter af anlægget er odder i Fjederholt Å. Odderen yngler og fouragerer ved og i vandløbet. Udvidelse af anlægget vurderes ikke at påvirke oddernes mulighed for at yngle og fouragere ved vandløbet, idet de vandløbsnære arealer ikke påvirkes.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil:

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det fx staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er ingen gyllebeholder på ejendommen, gyllen pumpes til opbevaring op Resenborgvej 3

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Feldbakvej 16	0	FMK	138,7	138,7	740,1	Ja
 Sortbærvej 36	0	NY	286,2	257,6	2035,7	Ja
 Fjederholt By, Rind	0	FMK	438,7	438,7	2029,6	Ja

Tabel 4. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Svinefarme er i klasse 7, hvor afstanden sættes til minimum 500 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Ud fra dette kan konkluderes at byggeri beliggende i en afstand af 500 m eller mere ikke er sårbare overfor påvirkninger fra ejendommen.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 5. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse og by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på 2.030 m og er således meget længere væk den anbefalede afstand på de 500 m, som angivet ovenfor.

Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse og by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

Ejendommen ligger lige ved offentlig vej, og derfor vil der ikke blive transporter på grusveje.

Det forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen. Derudover er der 150 meter til nærmeste nabo-beboelse.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

Fluer bekæmpes ved hjælp af rovfluer og ved at holde en god hygiejne i staldene.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der fire indkørsler. Det er primært den østligste og den vestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften se Figur 6. Afhentning af døde dyr og udsættersøer sker længere nede af Resenborgvej for at undgå smitterisiko se Figur 7.

Figur 6. Til- og frakørselsforhold til ejendommen

Figur 7. Til- og frakørselsforhold afhentning af døde dyr og udsættersøer

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, korn, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Der er ingen transporter i forbindelse med afhentning af gylle fordi gyllen pumpes til opbevaring på Resenborgvej 3.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	9	12	
Korn	64	70	
Brændstof	2	2	
Husdyrgødning	0	10	Gyllen pumpes til påbevaring på Resenborgvej 3, de eneste transporter af husdyrgødning er dybstrøelse fra syge og aflastningsafdelingen.
Husdyr til/fra ejendommen	104	104	
Døde dyr	104	104	
Affald	12	12	
Øvrige	15	15	
Samlet antal transporter	310	329	

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen.

Transporterne til og fra ejendommen sker rimeligt fordelt over hele året, transporterne foregår så vidt muligt i dagtimerne. Gyllen pumpes fra forbeholderen til opbevaring på Resenborgvej 3 hvilket gør at der ikke er transporter af gylle fra ejendommen. Der vil være et højere antal transporter i forbindelse med høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet forventes det ikke at medføre mere støj, fra dyrene og de medfølgende aktiviteter. Det skyldes at udvidelsen er begrænset og der kun bygges en mindre stald til erstatning for en eksisterende.

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og hjemtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Ved høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støj derfor være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter. Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet.

For at minimere ventilationsstøjen bruges frekvensstyrede ventilatorer, der kun larmer meget i dagtimerne på varme sommerdage. Støjende aktiviteter på ejendommen foretages så vidt muligt på hverdage i tidsrummet fra kl. 6-18.

Vurdering

Det vurderes, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med håndtering af gylle eller spild af kemi, diesel eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken står indendørs på fast tæt bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden. Olie beholder er placeret over spildbakker, der kan rumme beholdernes indhold. Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Der er kun en forbeholder til gylle på ejendommen, gyllen pumpes i et lukket rør til opbevaring på Resenborgvej 3. Der er overløbsalarm på gyllebeholderen så der ikke kan pumpes mere gylle til Resenborgvej 3 end der kan være i tanken.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger,

der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis der sker større udslip af gylle, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne med gylle, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. Der vil straks blive iværksat en inddæmning af gylle med halmballer eller jord.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- Der føres de logbøger der er krav om i forhold til IE-husdyrbrug
- Elforbruget registreres månedligt.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder.
- Der laves E-kontrol
- Der overvåges ved gyllepumpning

Egenkontrol til gyllekøling

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 uger.
- Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke i område for særlig drikkevandsinteresse. Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Der er en boring på husdyrbruget, DGU nr. 85.2682 der benyttes til markvanding og svineproduktionen, afstanden fra staldene til boringen er mere end 25 m og der er ikke risiko for forurening af boringen.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Zink

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildes receptpligtig medicinsk zink. Der anvendes ikke zink til smågrise på ejendommen. Smågrisene flyttes fra ejendommen ved fravæning.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til traktor, minilæsser, varmekanoner m.m. Dieselolien opbevares i foderladen (bygning 9) i en overjordiske tanke på 1.200 liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Smøreolier og andre mindre olieoplæg opbevares i maskinhus. Evt. spild opsamles omgående med sugende materiale. Olieskift på maskiner foretages af enten af ejer eller af firma. Spildolie aftages enten af firma der foretager service på traktorer eller afhentes af en godkendt modtager.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form desinfektions- og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen. Alt jorden er lejet ud.

Nødvendige desinfektions- og rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis der er kemikalierester fra ejendommen afhentes af en godkendt modtager.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i mellemgangen mellem de to eksisterende "nyere" stalde. Medicinrester og kanyler afhentes af godkendt renovatør, pt Marius Pedersen

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gård-ejeren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget. Der er på nuværende tidspunkt aftale med Marius Pedersen A/S om afhentning af erhvervsaffald.

Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Herning Kommune.

Fast affald:

På ejendommen er der en erhvervscontainer til affald fra Marius Pedersen

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lystofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles og afhentes af Marius Pedersen

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov.

Eventuelle medicinrester afhentes også af Marius Pedersen.

Olie- og kemikalieaffald:

Olieaffald afhentes af Marius Pedersen. Der forefindes ikke pesticidaffald på ejendommen fordi ejendommens marker er forpagtet ud.

Affaldshierarkiet

Er der tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket og i affaldscontainer på plads længere nede af Resenborgvej (jf. figur 7). Placeringen af afhentningsstedet er valgt for at minimere smitterisikoen fra lastbilerne fra DAKA, afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbigående. DAKA afhenter normalt døde dyr to gange om ugen.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand til driften fra egen vandboring.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllekøling til varmeproduktion, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Dieselolie anvendes til traktor, minilæsser og varmekanoner til udtørring af stalde efter vask.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Der er ingen rumopvarmning af staldene, kun gulvvarme, hvilket sparer på energien. Varmen i gulvene kommer fra varmegenvinding i forbindelse med gyllekøling.

I forbindelse med det nye byggeri og udskiftning af maskiner og udstyr vil der blive taget hensyn til energieffektiviteten.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimainsatsen med bla. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Trinløs styring af ventilationen der sparer på strøm til ventilation
- Der er ingen rumopvarmning af staldene, kun gulvvarme, hvilket sparer på energien
- Varmen i gulvene kommer fra varmegenvinding i forbindelse med gyllekøling.
- Der etableres gyllekøling i den nye stald, en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO₂-udledningen. Desuden produceres der den varme som er nødvendig i staldene
- Der anvendes gyllekøling. Metanproducerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved gyllekøling.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3042	2	3043
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3040	2	3041
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 7 BAT-beregning

BAT-niveauet på de eksisterende stalde er fastsat ud fra vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2016. Hvor der er regnet med gyllekøling i 3 staldafsnit: Drægtighedsstald (4), Farestald (5) og Nye farestalde (5-1) (2016 og 2017), de øvrige stalde var der ikke indsat teknologi ud over det aktuelle staldsystem.

De eksisterende vilkår for gyllekøling er omregnede til den effekt det svarer til efter nugældende standarder (bilag 3, 4 og 5) effekten af gyllekøling er så indsat i nudriften i de 3 staldafsnit. For at kunne beregne BAT-niveauet for eksisterende staldene med gyllekøling, er der oprettet et scenarie skema i husdyrgodkendelse.dk nr. 220246. I det skema er der indsat den samme effekt af gyllekøling i ansøgt drift som nudrift, på den måde er BAT-niveauet fastlagt for de 3 staldafsnit. BAT-niveauet for de 3 staldafsnit er derefter låst i ansøgningen, så der kan fastlægges en effekt af gyllekøling for at overholde BAT-kravet på hele ejendommen.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT 								
	Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens begrundelse
Rediger	(#289965) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	214 1,30	1	278				
Rediger	(#289968) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	789 0,54	1	426	458			
Rediger	(#289971) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	991 0,98	1	974	994			
Rediger	(#289977) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	85 1,30	1	110				
Rediger	(#309268) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv	88 2,30	1	202				
Rediger	(#289981) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	133 1,40	1	186				
Rediger	(#289985) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	399 0,54	1	216	235			
Rediger	(#309324) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	174 0,87	1	151				
Rediger	(#309281) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	215 0,59	1	127				
Rediger	(#309285) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	75 1,62	1	122				
Rediger	(#309286) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	204 0,87	1	177				

Tabel 8. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT (IE-brug)

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i den nye staldbygning
- Der etableres gyllekøling i den nye staldbygning
- Gyllekølingsanlægget kører med en reduktionseffekt på 18,1% i de eksisterende stalde med gyllekøling og den nye staldbygning.

Effekten af gyllekølingen er overholdt med følgende forudsætninger:

Vilkårsforslag - Gyllekøling: Anvendelse af datalogger

Indretning og drift

1. Gyllekanalerne i staldafsnittene 4, 5, 5-1 og 8 i alt 1.207 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
2. Køleydelse på gennemsnitligt mindst 24,0 W/m².
3. Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 253.760 kWh.
4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
7. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

7. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
8. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 uger.
9. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beregningerne fra Klimadan af den nødvendige effekt fremgår bilag 6

Fravalg af teknologier

Der er ikke vurderet på fravalg af teknologier, fordi anvendelsen af gyllekøling gør at kravet til BAT er overholdt.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

Der er indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transport m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

På nuværende tidspunkt er markarealerne til ejendommen forpagtet ud. Rasmus Andersen har ikke indflydelse på markdriften, og kan derfor ikke sikre godt landmandskab i forhold til markdriften.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foder-spild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne og poltene, så søer og polte i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 4 forskellige blandinger, til løbeafdelingen, drægtighedsstalden, farestalden og til polte. Dette sikrer, at dyrene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblodsættes staldene for at minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Der er kun udendørs belysning ved gårdspladsen.
- Der anvendes LED-belysning i bedriften
- Varme:
  - I staldene anvendes kun varme i farestaldene, i form af gulvvarme
  - Der anvendes varmelamper med to varme niveauer i smågrisehulerne, som sparer energi.
  - Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til gulvvarme i farestalden, brugsvand i staldene og når der bliver indrettet medarbejder faciliteter anvendes varmen også her til.

Ventilation:

- Den lille dybstrøelses stald 7-1 er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur, og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget er energioptimeret.
- Der er undertryksventilation hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget serviceres en gang årligt.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres dagligt og hver måned kommer der en opgørelse over det daglige strømforbrug. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omfatte vaskepladsen.
- Overfladevandet fra vaskepladsen ledes til forbeholderen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Foder transporteres i under jorden fra foderladen til staldene
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

- Foder og korn tippes af og transporteres til siloerne med transportbånd

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i staldene, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv).
- Gylle opbevares på en anden ejendom, gyllen pumpes fra forbeholderen til den ejendom.
- Forbeholderen er overdækket med et lukket betonlåg.
- Der er stor afstand til områder, der har behov for særlig beskyttelse mod lugt

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning**Fast møg/dybstrøelse:**

- Dybstrøelse fra den lille afdeling med søer på dybstrøelse udbringes direkte eller opbevares i en af de gyllebeholdere som Verner Skov Them har rådighed over.

Gylle:

- Der er ingen gyllebeholder på ejendommen kun en fortank og gyllekanaler på samlet ca. 500 m³, gyllen pumpes til gyllebeholderen på Resenborgvej 3. Der er aftale med Verner Skov Them, Resenborgvej 14 der aftager gyllen, om han står opbevaring af gylle fra Resenborgvej 3 og 5. Verner Skov Them har rådighed over en del gyllebeholdere i området, gyllen opbevares så kravene til opbevaringskapacitet er overholdt.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Der er ingen forarbejdning af gylle

Udbringning af husdyrgødning

Alt gyllen afsættes til forpagteren af ejendommens arealer. Det forventes at forpagteren overholder gældende regler for udbringning af husdyrgødning, der blandt andet omfatter følgende:

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra den udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af maskiner sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort.

Bekendtgørelse nr. 1261 af 29/11/2019 § 51 indebærer et generelt krav for IE-husdyrbrug om en vurdering efter § 38k, stk. 1 i jordforureningsloven ved IE-brugets ophør: Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

4) situationer omfattet af § 48, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Vurdering

Det vurderes at ovennævnte er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Teglværksvej 13 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Teglværksvej 13 som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Resenborgvej 5 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske rammer og ejendommens matrikler. og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En mindre udbygning af anlægget til diegivende søer, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg.

Udover den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Der har været overvejet at opføre nye stalde øst for de eksisterende stalde, men det er fravalgt fordi det vil være på naboens jord. Det har også været overvejet at udbygge med et nyt anlæg på sydsiden af Resenborgvej, men det er blevet afvist af kommunen.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.

2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.